

دائرة مخصوصه

دز سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مصلحت‌العمومه

۱۳۲۶

اخطار :

مسئله موافق آثار جدیده مع المنو

قبول او انور

درج ابدیهی آثار اعاده اورانور

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و باطنیات و کرمات اجتماعی و مدنی احوال و مشور و استیلا و به بحث ایدر و هفته در نشر انور.

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسی :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

سنه لکی

ممالک عثمانیه ایچون ۸۰ ۴۰ غروش

روسیه » ۶۰۰ ۳۰۰ روبله

سائر ممالک اجنبیه » ۱۷ ۹ فراق

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلیر

عدد : ۷۶

۲۲ محرم ۳۲۸ پنجمه ۲۱ کانون ثانی ۳۲۵

اوچنجه جلد

تاریخ اسلامیت

نام مستعاریدر دوقتور (دوزی) نك زكجیه مترجم رساله

منو سه نه دار

— ۳ —

ینه افاده مترجم سیاقده بی محابا باقی نه دینیور : « نه قدر عینف اولورسه اولسون ، معتقدات و حسیات اولینمزه نه قدر مغایر بولنورسه بولنسون ، حقیقت ایله یوز یوزه کله بیلیمک جساتنه مالک اولمالی یز . ییکتلك یالکزد دشمن قارشوسنه کوکس کرمک دکلدرد . حقیقت و حقک سلطنت صمدانیه سی اوکنده نفس جاهله مزك عزت بی عزتی آتوب حقیقتک زخم علویت نشانیله نشانلامغه قدرت کوسترمه لی یز . واصل بویه بر شجاعت روحیه ایله بهادر اولدیغمیزی اثبات ایتلی یز . »

سبحان الله بو آدم ! دین مینه شدت غیظی و احتراصات باطله سی تأثیر ایله عادتاً چیلدیر ، ش ، صاغی ، صولنی غائب ایتمشده بی پروا ، آچیقندن آچیغه افراد مسلمانی الحاده ، ارتداده دعوت ایدیور . سیاق و سباق افاده سی دلالتیله شو تللیساتک خلاصه مفادی : ای مسلمانلر سزك معتقدات قدیمه و حسیات صمیمه اسلامیه کز سراپا خطیائندر ، خرافات و اغفالاندر . چونکه سز اولری کتب دینه کزدن آلدیکز ، کندی علما کزدن تلقی ایتدیکز ، اونکچون وادی جهالتده قالدیکز ، دین مدنی یه کیره مدیکز . حقیقی مسلمان اوله مدیکز . ایمدی کلیکز نفس جاهله کزك عزتی قیریکز ، بلله دیککیز بوتون دلائلی بر طرفه آتیکز ، دوقتور دوزی نامنده کی جزویت پاپازینه تابع اولوکز ، علی العمیا اونک سوزلرینی طوتوکز ، (تاریخ اسلامیت) نامنی ویردیکمز بواثر فاضلانسه درج ایتدیکی ترهاتی محض حقیقت بیلکیز . زیرا او عقل سلیم صاحبی بر پروفه سوردر ، بناء علیه لایخطیدر . اونه سدیورسه بیوک بر احاطه نظر ، درین برامعانه

بی طرفانه سویله . آرتق اوکا قارشی نیچون دینلمز ، اوندن دلیل و برهان آرانماز . اولک سویله مش اولدینی برسوز نه قدر افک وافترا اولورسه اولسون ، قرآنه ، حدیثه ، تواتره و اجماع امته ، الحاصل هر هانکی برهان و حجت ، الکجلی واک قطعی بداهته معارض بولنورسه بولنسون بنم انتخاب ایتدیکمز بواثر دلپذیره کیرنجه حقیقت اولور کیدر ، قبول اولنسی ایجاب ایدر ، جمله کز بیکی و بهادر اولوکز ، شجاعت و متانتکیزی محافظه ایدیکمز ، عالم اسلامیه قارشی نه درلو اسنادده بولنورسه بولنسون (حاشا ثم حاشا) پیغمبر کزه مصروع ، هپسنه ریامتلاسی ، حالا بولندیفکیز دینه ساخته ، احترام ایتدیکمگز کتاب کریمده دوزمه دیسون ، نه قدر استخفاف ایدرسه ایتسون شجاعت روحیه کز مقتضاسنجه متأثر اوله یکیز . بو زخم آور حقیقتلمره قاتلانکیز ، نه لازم کلیر ؟ وارسون بوندن ضوکر مرشد هدا یپناهکیز ! دوقتور (دوزی) ، مرجع یکانه کزده اونک تألیفی اولان (تاریخ اسلامیت) نامنی ویردیکمز بو کتاب مفسدت اولسون . انسانیتیه خدمتمز حسیله اوکا و بکا دیندیکی کبی سزده پنه مسلمان دینیر . نام و عنوانجه بر زیانکیز اولماز . شجاعت روحیه کزه بر خلل کلز ... دیمک اولور .

وای ! کیدی شاقین وای ! ... مجلوب هوا بو جاهل بی اتباه قیاس ایدیورکه بز بو طاقم مفتریاتی ، بو چشمید مز خرفاتی یکی ایشیدیورز ، شمدی طوییدیورز . حالبوکه بونلرک اکثریسی قرون اولادنبری دین دشمنلری طرفدن تصنیع اولونه رق فرصت الویردیکه اطرافه صاورلمقده ، مسلمانلرک اضلالی قابل اولیه جفی تجارب مکرره ایله آکلاشلمش اولدینی حالد اسلامیتک تعمیم انتشارینه ممانعت ایچون اولسون بودرلو اسناداته لزوم کورلمکده در .

حقیقت و حَقِّک سلطنت صمدانیہ سی او کندیہ مقہور و ذلیل اولانلر ایشته اصل بوزمرہ سفہادرکے خورشید حقائق اسلامیہ دیدہ ضعفناک بصیرتارینی قاماشدیرمش ، بنابرین دین مبینک براہین قاطعہ و حجج ساطعہ سنہ قارشی عوامفریبانہ ، یاوہ کویانہ سفسطہلر و مغلطہلر ایله مقابلہ یه مجبور قالمشدر .

بونلرک بر طائفہ سی اراجیف ملامتکارانہلرینی او یله دوقتور (دوزی) کی سندسز ، سپدسز قول مجرد ، قوری افترا اولہرق دکل ، بلکه بر سوری دلیل فاسدلر اختراع ایدہرک ، درلو درلو شبہلر قاتہرق اورتہ یه سورمشدر . فقط حقائق قطعیه و براہین نیرہ اسلامیہ یه قارشی جملہ سی گرفتار خیت و خسران اولمشدر .

(یریدون لیطفثو انورالله بافواہم واللہ متم نورہ ولو کرہ الکافرون) مثلاً سنین اخیرہده برجوق راہلر ، میسیونرلر ، پارہ قوتیلہ جلب اولونان بو طاقم منافعلر قاہرہده ، اسکندریہده خیلی زمان عقد اجتماع ایدہرک دین مبینمز علیہندہ اختراع ایدلش اولان مشاغباتہ حلیہ حقیقتدن عاطلہ دہا برجوق ترہات باطلہ علاوہ سیلہ (الہدایہ) نام باطلی آلتندہ درت جلد اولمق اوزرہ عربجہ بر اثر ضلالت پرور نشرایتیلر . فقط نہ قازانہ بیلدیلر ؟ هیچ اندر هیچ ! . . . قارشیلرینہ بیروتدہ ساکن یوسف نہانی نامندہ بر عالم محمدی چیقوب (نجوم المہتدین و رجوم المعتقدین) اسمیلہ مسما بر کتاب مستطاب تألیف و نشر ایدہرک بوتون خائنلری مہوت ، آثار باطلہ یی برہوا ایتدی ، براقدی .

نصل کہ دہا اقدم (رحمۃ اللہ) دہلہوی افندی حضرتلرینک - ہندستاندہ پروتستان پاپاسلری وسائرہ ایلہ مکرراً انعقاد ایدن مجالس علیہندہ وقوع بولان مناظرات و مباحثات شفافیہده - سرد ایلدیکی براہین عقلیہ و نقلیہ ایلہ نسخ ادیان و تحریف اناجیل و بطلان تثلیث و رسالت محمدیہ و اعجاز قرآن کی مبانی مہمہ اسلامیہ من صورت قطعیهده ثبوت بولش ، اذہشتلی معارضلرک ، کافہ اعتراضاتی دفع و ابطال اولنہرق ہند اہالی اسلامیہ سنی اغفال ایچون ترتیب اولونان مہاجماتک اوکی آلمشدر .

مشارالہ حضرتلرینک تألیفاتندن مصردہ مطبوع (اظہار الحق)

ایلہ لواحق بواحوال و حقائق تماماً محتویدر . [۱] آنجق بوقبیل مباحثات علمیہ یی حاوی آثار جیدہ و عالیہ یی دین ایلہ علاقہ دار اولانلر آرار ، بولور . استشکال ایتدیکی حقائق غامضیہ بوسایہده آکامہ اولور . ہر اوقودینی آثار ضلالت شمارہ باغلانوب قالماز . ظن ایدرز کہ دوقتور (دوزی) نک پرستشکار مخلصی اولان بو ناشر متجاسر مدونات جلیلہ اسلامیہ ایلہ اصلاً مناسبتی اولمادینی کی

[۱] مناظرہ مذکورہ ہجرت سنہ نک « ۱۲۷۰ » سنہ سندہ اکبر آباد شہرندہ « میزان الحق » مؤلف قسیس فندر و رفیق فرنج ایلہ مشارالہ آردہ سندہ جریان ایش ، ہر اجتماعہ مسلم و نصرانی و مجوسی اولہرق اہالیدن بش ، آلتی یوز کشی حاضر بولمشدر . انگلیز امراسندن بعض ذوات ایلہ راجہ و کیلی مواجہہ سندہ اجرا اولنہرق ، ہر جلسہ نک ضبطنامہ سی حضاردن برجوق معروف کیمسہلرک امضارینی حاوی اولہرق محفوظ و مطبوعدر .

تورکجہ یه ترجمہ اولونان « الرسالة الحمیدیہ » نام کتابی دہ اوقومش ، آکلامش دکلدلر . چونکہ براز معلومات دینیہ سی اولسہ ، اوکتابک مندرجاتنہ اولسون واقف بولنسہیدی دین اسلامک کرک مادینہ ، کرک سائر معارضینہ قارشی نہ درجہ حائز غلویت و متانت دلائلہ مالک اولدیغنی اوکرہ نیر ، ہر عقیدہ اسلامیہ نک غایت قوی و قطعی برہانلرہ مستند بولندیغنی آکلاردہ او یلہ دوقتور (دوزی) نک ، موسیو . . . ک دہا بیلیم کیمک افک و افترادن ، شتم و استہزادن عبارت سفیانہ و سرسریانہ یاخود فرضیات ظواہر بینانہ ، عوامفریبانہ سوزلریلہ عقائد مسلمینک قابل تزلزل واضطراب اولمادیغنی و اولہمیہ جغنی فرق ایدردی و بوسایہده بش اون غروش استفادہ آرزوسیلہ دوچار لعن ابدی اولمقدن رہایاب اولہ بیلیدی . [۲]

پرستشکار مزبور کندیسنک بویوک براحاطہ نظر ، درین برامعان کوسترمکملہ ممتاز و قطعياً بی طرف [۳] بر صاحب عقل سلیم اولمسنی اعتقاد ، حدیث شریفہ تحریسی امر اولونان حکمت ضالہ عدیلہ ہر سوزینہ علی العمیا اعتماد ایتکدہ اولدیغنی اعلان ایلدیکی دوقتور (دوزی) نک بیاناتی کافہ مسلمین نزدندہده حرزجان ایدلک لازم کلہ جکشی ترویج سیاقندہ تحریف حقائقہ جرأتلہ باقی دہا نہ شارلاتانلق ایدیور :

« دوقتور دوزی یه غیر مسلم و اغیار دین نظریلہ باقوبدہ سوزلرینہ اعتمادسزلق کوسترملہ ملی . چونکہ مسلمانلق اسم ایلہ ، نماز ایلہ ، اوروج ایلہ دکلدلر . (الدین المعاملہ) دین معاملہ دن عبارتدر . بوتون ساعات حیاتی تدریس و مطالعہ ایلہ کچیرن و عباد اللہک تنویر اذہاننہ ، خلقہ نافع اولمایہ چالیشان عالم فاضل دوقتور دوزی اعمال و آمالی قارہ آوارہ حمیدلردن بیک قات زیادہ مسلماندر . « خیر الناس انفعہم للناس » ، « طلب العلم ساعة خیر من عبادۃ الف سنہ » دین بزم پیغمبر ضرر . عالم ، فضیلتکار اولان ہر فرد مسلمدر . فاسد الاخلاق اولان کیمسہ احفاد رسول اللہدن بیلہ اولسہ مسلم دکلدلر . عرفان و فضیلت بوتون ادیانی بردینہ ، حق و حقیقت دیننہ ارجاع ایدہ جکدر و ایتکدہدر . دین معاملہ دن عبارتدر معناسنہ اولان « الدین المعاملہ » حدیث شریفی ایچہ ملاحظہ اولنورسہ عمومیت اعتباریلہ بز مسلمانلرک نہ قادر بد دین یاخود بی دین اولدیغمز آکلشیلر . »

[۲] درت جلد کبیر تشکیل ایدن کتاب مذکور ترجمہ سندہ الوہیت و نبوت و احوال آخرت حقندہ نہ قدر مشکوک و شبہات وارد اولہ بیلیرسہ کافہ سی حل و ابضاح ایدلشدر . مطالعہ سیلہ وایہ دار معرفت اولان اخوان دین بوتاریخ اسلامیت نامی ویریلن اوراق زور و بہتانی اللہینہ آلملری دہا افادہ مترجم تحتندہ کی تجاوزات سفسطہ کارانہ یی کورملری ایلہ مندرجاتک نہ درلو افسانہ ، مترجم و ناشرینک نہ قدر بی وایہ اولدیغنی همان ادراک ایدہ جکلری بی اشتباہدر . .

[۳] بوی طرفلق ادعاسی مجرد بر قطعیا قیدینی علاوہ ایتکدہ ثابت اولہماز . دیمک اولور کہ مترجمک زعم فاسدنچہ اسلامیت علیہندہ سنک انداز اعتراض اولتی بی طرفلق ثبوتندہ کافی امش . حالبوکہ (دوزی) نک غایت متعصب برخرستیان اولسی میداندہدر . بوی اثبات ایدہ جک وثیقہلر چوقدر . ازجلہ (۲۴۰) صحیفہده « مسلمانلقہ کیرن خرستیان بزدہ کندیسی تعمدایتدیرن یہودی یه مثال اولہرق الخ » ، (۲۴۱) صحیفہده « عقائد خرستیانیہ یه دائر جوق برشی بیلیمین سوریه و مصر خرستیانلری ایچون اسلامیتہ کیمک کوچ دکلدی » کی سوبلہ دیکی سوزلر عداوت دینیہ سابقہ سی ایلہ حرکت ایتسنی اثبات ایدر .

ادراك و تقدیردن مهجور شخص متحکم بر شروردن بشقه کیمسه ادعا ایده من .

نماز و اوروج اسلامیتک بنا قلندینی ارکان خسه بی تشکیل ایدن وظائف جلیله دن اولدینی ضروریات دینه یه آشنا اولان هر مسلمانک بیلدیکی بر حقیقتدر . بناء علیه اساس اسلامیتی منکر اولمیان ، دین میندن بالکلیه تعری ایتین کیمسه نمازی و اوروجی لاشی منزله سنده طوته نماز .

نمازی و اوروجی اسلامیتدن خارج بر اقوبده ارباب صلاتی جهله عبادتکاران تعبیر غلیظه یاد ایدن ، خلاف ذوالجلاله ایضای سجده کیفیت مشروعه سنی « سرزمین دم بهوامی کند » ترنمایله استخفافه یلته ن بر شخص هیچ بروقت مؤمنلر ایله اخوت دینه دعواسنده محق اوله نماز . [۵]

مناسرتلی اسماعیل حق

- مابعدی وار -

[۵] « کوی عبادات خدای کند » مصرعیه تردیف اولنان بونظم اکبردن برذاته اسناد اولنور . اکر صحیح ایسه بوذات طرفندن استخفاف صورتیه دکل ، بلکه نمازده واجب الرعایه اولان تعدیل ارکانی کوزه ده رک خاشعانه ، متضرعانه سجده ایتینلره ، خروس دانه ده و شیرر کبی علی الغفله یاتوب قائلانلره قارشی خشوعه دعوت مقصدیه سویله نمش اوله بیلیر .

« عصر » سورة جلیله سنک تفسیری

کوریلیرورکه بوسوره کریمه ده کی ایمان ده مطلقدر ، هیچ برشی ایله مقید دکلدر . بونکله برابر مخاطبین عننده معروف اولان معنایه محمولدر . ایمدی ایمانی عمومه قارشی اولان خطابه اک ملایم کله جک بر صورتده تعریف ایچون شویله دیملیدر : ایمان نفسک خیر ایله شرک ، فضیلت ایله رذیله نیک بیننی یقیناً فارق اولمسی ؛ بوعالم موجودات اوزرنده خیره راضی اولان ، لکن شره راضی اولمیان ، فضیلتی ایستین ، لکن رذیله بی ایستمین بروجود مطلقک نکهبان بولندینی یینه او اطمئنان ایله بیلیمسی ؛ مخلوقاتی آره سندن دیلیدیکنی اسرار الهیه سندن بعضیتنه محرم ایده رک بوممتاز انسانلری ابنای بشره طریق رشادی کوسترمک ، قلوبه هوسات فاسده نک نصل کیره بیله جکنی ، عقوله دلائل صحیحه نک هانکی طریق ایله داخل اوله بیله جکنی بیلدیرمک وظیفه سیله مکلف طوتمش اولمسی ده او واجب الوجودک آثار رحمتدن بولندینه اعتقاد ایتیمی در ؛ تاکه بشر او دلائل صحیحیه توجه ایتسون ؛ او طریق ایله کندیسنه تلقین اولنان حقایق حسن تلقی ایلسین ؛ قلبنده هوسات فاسده یه قارشی آجبق طوران منافذی قاپاسین ، او کی هوساتک ایلریده مأمول اولان سریاننده قطعی ، ابدی برعزم ایله مدافعه ده بولنسون .

ایشته (واللیل اذا یغشی) سورة جلیله سنده کی (و صدق بالحسنى) قول کریمک مدلولی اولان ایمان بودر . یوقسه بوراده کی ایمان یالکیز بزم شریعتمزده وارد اولان تفصیل احکامی ایقانه مقرون اولان بر تصدیقدن عبارت دکلدر . زیرا حکم هر مکانده و هر زمانده کی

مقتون کم آلاتی ، محبوب تصنیعات بی غایاتی بولندینی ابلیس بر تللیس ، عدو مجاهر اسلامیت معهود (دوزی) بی عالم اسلامیت فوقه چیقارمق ، اوئی یگانه بر عقل سلیم ، بر قوه قدسیه صاحبی ، برداهی بی مدانی کوستره بیلیمک ایچون بوتون اکابر دین اسلام ، بالجله علمای اعلامی محتوی میلیونلر ، بلکه میلیونلرجه جماعات اسلامیه بی کندی فکر نهجه معامله لری فقدانندن ناشی حسیض اسفله ، فرومایه و بی دین درکه نادانینه ایندیرمکه چایشان بوشخص بی وایه و بی اذعانک ماهیت معنویه سی بوراده سرفه جرئت ایتدیکی ترهات ایله ده انکشاف ایتکده در .

ایمدی هر سوزدن اقدام بد دین و بی دین اولمق فصاحتنه دائر واقع اولان شو اعتراف مجرمانه عالم اسلامیت نامنه کندیسنه رد اولنور . ذاتاً اقرار حجت قاصره اولوب اونکله یالکیز مقرر الزام ایدیلیر ، غیرینی حقنده تأثیری اوله نماز .

آراسنه یالان ، یاکلش برقاج حدیث قاهره قیوچ باطله آلت ایلدیکی دیگر سوزلری ده فقره ، فقره آریله رق بروجه آتی ابطال اولنور :

(اولا) درمیان ایتدیکی بر قیاس فاسده نظراً اسلامیت بنای متین عالینسی بالطله لامنه یلته ن او مدهش دشمن دوزی خانی ده مسلمان عد اولنورمش . زیرا مسلمانلق اسم ایله ، نماز و اوروج ایله اولیوب تدریس و مطالعه یه حصر اوقات ایله تحقّق ایدرمش ، دوزی ده ساعات حیاتی تدریس و مطالعه ایله کچیرمش ، عبادالالهک تنویر اذهاننه ، تأمین منافعه چالشمش . بناء علیه نمازی ، اوروجی تحقیر ایدن ، ایمانی وانصافی اولمیان دوقتور دوزی ده مسلمان ، همده بک جوق مسلمانلردن بیک قات زیاده مسلمان عد اولنمق لازم کلیرمش . بوقیاسک هر مقدمه سی فاسد اولدینندن بالضروره نتیجه سی ده فاسددر . مسلمانلق قوری اسمله ثابت اوله جفتی کیم ادعا ایده بیلیر . هر زمان مسلمان اسم وشکلنده منافق بولنور . زمان سعادتده رئیس المنافقین اولان خبیثکده اسمی عباد ایدی .

اسلامیتک عنوان مجرد ایله دکل ، حتی ایضای صوم و صلات ایله ده تمام اوله جفتی بز هیچ بر زمان ادعا ایتیز ، دائماً اعتراف ایدرزکه بولنردن بشقه ده بک جوق وظائف و ارکان اسلامیه وارددر ، حقیه مسلمان اوله بیلیمک ایچون جمله سنی ایفا ایتک لازمدر . چونکه هیچ بروظیفه دینه حکمت و مصلحتدن خالی دکلدر .

[نصل که (التعظیم لامر الله والشفقة علی خلق الله) عبارته جلیله سیله بوتون وظائف و ارکان جلیله مرک ایکی اساس عالی اوزرینه بناقلنمش اولدینی افاده بیورلمشدرکه بری اوامر الهیه تعظیم ایله حقوق اللهه مراعات ، دیگری ده خالق ابراز شفقتله ابطال حقوقدن مجانبت ایله مکدر . بویکی اساسک برینه ابتنا قلنامش هیچ بر تکلیف شرعیمز یوقدر .] بو حواله اسلامیتده نماز و اوروج کی فرائض دینه نک هیچ دخلی اولیوبده - هر نه یه دائر اولورسه اولسون - تدریس و مطالعه ایله اشتغالک کافی اوله جفتی مسلمانلقدن صد مرحله دور احکام اسلامیه بی